

PvdA Zutphen-Warnsveld
T.a.v. de heer Tamim Mehdi
Per email: zutphen@pvda.nl

<i>Inlichtingen bij:</i>	Frederique Slot	<i>Telefoon:</i>	14 0575	<i>Bijlage(n):</i>	-
<i>Team:</i>	Inkomen	<i>Zaaknummer:</i>		<i>Uw bericht van:</i>	15 januari 2025
<i>Onderwerp:</i>	beantwoording vragen over aansluiten bij het minimabeleid CAK	<i>Datum:</i>	11-02-2025	<i>Griffienr:</i>	2025-V0002

Geachte heer Mehdi,

In uw brief van 15 januari 2025 heeft u ons namens de fractie van de PvdA Zutphen-Warnsveld een aantal vragen gesteld over het hierboven vermelde onderwerp. Hiermee beantwoorden wij uw vragen op grond van artikel 3:35 van het Reglement van orde van de gemeenteraad.

Antwoorden op uw vragen

Wij herhalen eerst uw vraag hieronder. Daarna volgt ons antwoord op uw vraag.

1. *U geeft aan dat aansluiting bij het CAK-minimabeleid minder ruimte biedt voor maatwerk. Tegelijkertijd erkent u dat inwoners nu actief aanvragen moeten indienen om compensatie te krijgen, wat voor kwetsbare groepen een hoge drempel kan zijn. Waarom wordt maatwerk als tegenargument gebruikt, terwijl veel inwoners juist baat zouden hebben bij de eenvoud en toegankelijkheid van automatische vrijstellingen via het CAK?*

Het eenvoudiger maken van regelingen is één van de speerpunten die we vanuit bestaanszekerheid belangrijk vinden. Tegelijkertijd vinden we het essentieel om in contact te zijn met onze inwoners, zoals we vanuit het project 'Inwoner in Beeld' nu ervaren. Door het voeren van gesprekken komen we erachter wat nodig is en krijgen we zicht op de specifieke (zorg)vraag, die vaak breder is dan alleen een eigen bijdrage voor de Wmo. De Gemeentepolis is een zeer goed instrument om inwoners op een laagdrempelige manier te spreken. Het is een onderwerp zonder taboe of schaamte. Met de nieuwe Gemeentepolis zijn ruim 1.700 inwoners overgestapt, waarvan ruim 20% nog niet eerder via ons verzekerd was. Bij deze groep zijn 820 inwoners die de eigen bijdrage Wmo hebben meeverzekerd.

Uit gesprekken bleek bij meerdere inwoners dat zij recht hadden op andere inkomensondersteuning, waarvan zij niet op de hoogte waren. Deze ondersteuning hebben zij inmiddels gekregen. Ook kwamen andere vragen naar voren, waarbij we de inwoners konden doorverwijzen naar de juiste hulp.

Het bieden van een automatische vrijstelling via het CAK is een makkelijk en toegankelijk instrument dat een grotere groep bereikt. Echter, door de automatische toekenning is er geen contact met de inwoner, waardoor we de brede vraag niet kunnen ophalen of in beeld krijgen.

2. *U stelt dat veel inwoners met een laag inkomen en hoge zorgkosten goed worden bereikt via de gemeentepolis en andere regelingen. Tegelijkertijd erkent u dat inwoners met weinig zorgkosten en een Wmo-indicatie minder goed in beeld zijn. Waarom wordt aansluiting bij het CAK-minimabeleid niet als oplossing overwogen om juist deze onderbelichte groepen beter te ondersteunen?*

Het klopt dat we deze doelgroep minder goed in beeld hebben. We worden steeds beter in het vergroten van het bereik, maar zijn er nog niet. Dit vraagt om verdere inspanningen. Vanuit de lokale aanpak van bestaanszekerheid en welzijnsbeleid besteden we hier specifiek aandacht aan.

Aansluiting bij het CAK minimabeleid hebben we overwogen, maar vanwege onze prioriteit om het contact met inwoners te zoeken, hebben we hier niet voor gekozen.

3. *Is het College bereid om te onderzoeken om hoeveel inwoners dit gaat? Zo ja, kunt u deze cijfers met ons delen?*
Zoals tijdens de eerdere beantwoording aangegeven, kunnen we niet inzichtelijk maken hoeveel inwoners met een inkomen onder de 130% van de bijstandsnorm een eigen bijdrage Wmo betalen. Dit komt omdat de gemeente Zutphen geen vrijstellingsregeling voor minima via het CAK heeft. Hierdoor worden inkomensgegevens van Wmo-gebruikers niet door het CAK verzameld.

Om toch een richtlijn te geven, hebben we bij het CAK gevraagd naar cijfers van met Zutphen vergelijkbare gemeenten die een vrijstelling eigen bijdrage hanteren voor inwoners met een inkomen onder de 130% van de bijstandsnorm. Daaruit blijkt dat ongeveer 50% van de inwoners die een Wmo eigen bijdrage moeten betalen vanwege hun inkomen daarvan wordt vrijgesteld. In de gemeente Zutphen zou het dan met een zeer grove schatting gaan om 1.290 inwoners.

4. *Bij de beantwoording van vraag 7 stelt u dat toevoeging van het CAK-minimabeleid de situatie voor inwoners minder overzichtelijk zou maken. Tegelijkertijd benadrukt u bij de beantwoording van vraag 3 dat dit beleid administratieve lasten voor inwoners vermindert doordat aanvragen overbodig worden. Hoe kan automatische vrijstelling via het CAK de situatie voor inwoners minder overzichtelijk maken, terwijl het juist bedoeld is om drempels te verlagen en processen te vereenvoudigen?*

Door de vrijstelling via het CAK richten we nog een extra regeling in voor de zorgkosten voor inwoners met een laag inkomen. Voor de andere zorgkosten moeten de inwoners nog steeds een aanvraag indienen via de andere regelingen, zoals de Gemeentepolis. Dit maakt het voor de inwoner onoverzichtelijker.

5. *Kunt u toelichten hoe u de complexiteit van de huidige regelingen beoordeelt en waarom aansluiting bij het CAK-minimabeleid hier geen bijdrage aan zou kunnen leveren?*

Aansluiting bij het CAK verlaagt in onze optiek niet de complexiteit van de huidige regelingen. Het is geen alternatief voor de huidige regelingen, maar komt er als extra regeling bij. In het algemeen hebben we als gemeente veel verschillende regelingen. Vanuit onder andere de lokale aanpak bestaanszekerheid willen we in elk geval voor de inkomensregelingen de aanvraag en aantal regelingen vereenvoudigen.

We zien de zorgvraag van inwoners breder dan alleen de Wmo eigen bijdrage. Daarom willen we een zo breed mogelijke regeling inrichten waarbij we veel zorgvragen in één keer kunnen regelen. De Gemeentepolis is hiervoor een passend instrument. Per zorgvraag kunnen we kijken welk pakket het meest passend is.

6. *U noemt mogelijke hogere lasten door verlies van inkomsten uit eigen bijdragen en dubbele kosten via de gemeentepolis. Tegelijkertijd geeft u aan dat het CAK-minimabeleid geen extra administratieve kosten met zich meebrengt. Heeft u een gedetailleerde financiële analyse gemaakt van de volgende punten: Het precieze bedrag aan inkomstenverlies en opbrengsten door vrijstelling van eigen bijdragen via het CAK-minimabeleid? Zo ja, kunt u deze cijfers met ons delen? Zo nee, bent u bereid om deze analyse te maken?*

De eigen bijdrage Wmo is per 1 januari 2025 € 21,00 per maand. Bij een invoering van de vrijstelling eigen bijdrage Wmo voor 1290 inwoners (50% van alle inwoners die nu een eigen bijdrage betalen, zie beantwoording vraag 3) ontvangt de gemeente Zutphen € 325.000 minder aan inkomsten per jaar ($1290 \times € 21,- \times 12$). Voor het opvangen van het verlies aan inkomsten is geen dekking vanuit de huidige budgetten mogelijk.

We verwachten dat de opbrengsten minimaal zijn, aangezien inwoners buiten de Wmo-bijdrage meestal ook andere zorgkosten hebben. Omdat zij minder zichtbaar zijn voor de gemeente, zullen ze uiteindelijk via bijvoorbeeld een Stichting Urgente Noden, bijzondere bijstand of andere fondsen alsnog ondersteuning nodig hebben.

7. *Hoeveel inwoners maken geen gebruik van bestaande ondersteuning om hun eigen bijdrage vergoed te krijgen, ondanks dat ze in aanmerking komen. Hoe verhoudt dit zich tot de kosten-baten analyse?*
 Zoals eerder aangegeven kunnen we alleen een grove schatting maken van het aantal inwoners (zie vraag 3). Ten aanzien van de kosten: zie vraag 6.
8. *U geeft aan dat de meeste minima in Zutphen ondersteund worden via de gemeentepolis en andere regelingen. Tegelijkertijd blijkt uit uw cijfers dat slechts 761 inwoners gebruikmaken van de aanvullende dekking die de Wmo-eigen bijdrage vergoedt. Tevens stelt u dat wij de groep met weinig zorgkosten en wel een WMO-indicatie minder goed in beeld hebben. En, "Wanneer we gebruik zouden maken van de vrijstelling bij het CAK, we met name deze groep beter bereiken. Echter, de vrijstelling geldt dan voor alle inwoners met een laag inkomen." Uit uw bewoording begrijp ik dat het niet wenselijk is om vrijstelling voor alle inwoners met een laag inkomen te realiseren omdat hiermee de eigen bijdrage niet meer wordt betaald aan het CAK door de zorgverzekeraar. Klopt dit?*
 Inmiddels zijn er 820 inwoners die met de Gemeentepolis de eigen bijdrage hebben meeverzekerd. Wat we belangrijk vinden, is om naar de bredere zorgvraag van de inwoners te kijken. De Gemeentepolis biedt inwoners de mogelijkheid om te kijken naar wat nodig is, breder dan de vrijstelling van het CAK. Als de Wmo eigen bijdrage wordt vrijgesteld voor inwoners, dan wordt een uitgebreide Gemeentepolis minder aantrekkelijk om te nemen vanwege de hoge maandpremie. Terwijl het wel noodzakelijk kan zijn door de hoge zorgvraag.
9. *Hoe verklaart u de discrepantie tussen uw bewering dat "de meeste inwoners worden bereikt" en de cijfers waaruit blijkt dat een groot deel van de doelgroep mogelijk niet wordt geholpen of niet eens in beeld is?*
 Zoals aangegeven, kunnen we alleen een grove schatting maken en weten we niet om hoeveel inwoners het daadwerkelijk gaat, specifiek met betrekking tot de Wmo eigen bijdragen. Vanuit onze andere (inkomens)regelingen, zoals de Gemeentepolis, zien we dat we een steeds grotere groep bereiken.
10. *Hoeveel van de minima in de gemeente heeft ook een Wmo-indicatie, en hoe verhoudt dit aantal zich tot het aantal mensen dat via bestaande regelingen wordt ondersteund?*
 Binnen de gemeente Zutphen wonen naar schatting 4.700 inwoners (volwassen en kinderen) met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum (cijfers CBS en CPB). Naar schatting (CAK cijfers van vergelijkbare gemeenten) hebben ruim 1.200 van deze inwoners (volwassenen) een Wmo voorziening waarvoor ze een eigen bijdrage betalen. Zie ook het antwoord bij vraag 7.
11. *U geeft aan dat de huidige regelingen "passende ondersteuning" bieden, maar ook dat aansluiting bij het CAK eenvoudiger en toegankelijker is voor inwoners, omdat zij geen aanvraag hoeven in te dienen. Waarom wordt eenvoud en toegankelijkheid niet gezien als een integraal onderdeel van doelmatigheid, zeker voor kwetsbare groepen die moeite hebben met het aanvragen van ondersteuning?*
 Eenvoud en toegankelijkheid zien we zeker als onderdeel van doelmatigheid en hebben we voortdurend aandacht voor. Zie hiervoor het antwoord bij vraag 1.
12. *Bent u bereid om toegankelijkheid expliciet mee te nemen in uw evaluatie van de effectiviteit van het huidige beleid en aansluiting bij het CAK-minimabeleid?*
 Ja, de toegankelijkheid van onze regelingen nemen we mee in de ontwikkeling van de lokale aanpak bestaanszekerheid en met de evaluatie van beleid binnen andere domeinen.

Tot slot

Wij vertrouwen erop uw vragen hiermee voldoende beantwoord te hebben. Graag geven wij u een nadere toelichting, als dat niet zo is.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Zutphen,
 de burgemeester,

de secretaris,